

OHUTUSJUHEND REMONDITÖÖLISELE Nr 13

1. SISSEJUHATUS

Käesoleva ohutusjuhendi tutvustamine (esmajuhendamine) töötajale toimub pärast töötaja tööle vormistamist ja sissejuhatava juhendamise läbiviimist tööandja määratud päeva isiku poolt.

Töötaja täiendjuhendamine korraldatakse alljärgnevatelt juhtudel:

- uute töötervishoiu ja tööohutuse juhendite või õigusaktide kehtestamisel või kehtivate nõuete muutumisel;
- töökorralduse muutmisel või kui tema töös on olnud kolmest kuust pikem vaheaeg;
- tehnoloogia või töövahendite vahetamisel või uuendamisel;
- töötaja ümberpaigutamisel teisele tööle või tema tööülesannete olulisel muutumisel;
- kui töötaja rikkus tööohutusnõudeid, mis põhjustas või oleks võinud põhjustada tööõnnetuse;
- tööde või tegevuse puhul, mis ei kuulu töötaja töölepinguga määratud tööde või ametikohustuste hulka;
- kui struktuuriüksuse juht või töötaja ise peab seda vajalikuks;
- kui tööinspektor peab seda vajalikuks.

Täiendjuhendamise sisu ja mahu määrab tööandja.

Töötaja sissejuhatava, esma- ja täiendjuhendamine, väljaõpe ning töötaja iseseisvale tööle lubamine registreeritakse sellekohases päevikus või andmebaasis, kuhu märgitakse:

- juhendamise või väljaõppe kuupäev ja kestus;
- juhendatava ja juhendaja ees- ja perekonnanimi ning amet;
- struktuuriüksus, kuhu töötaja tööle suunati;
- täiendjuhendamise põhjus;
- töötajale tutvustatud juhendite ja õigusaktide nimetused;
- iseseisvale tööle lubamise kuupäev.

Töötaja kinnitab juhendamist, väljaõpet ning iseseisvale tööle lubamist oma allkirjaga.

Töötaja kohustused ja õigused

Töötaja on kohustatud:

- osalema ohutu töökeskkonna loomisel, järgides töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid;
- järgima tööandja kehtestatud töö- ja puhkeaja korraldust;
- läbima tervisekontrolli vastavalt kehtestatud korrale;
- kasutama ettenähtud isikukaitsevahendeid ning hoidma neid töökorras;
- tagama vastavalt väljaõppele ja tööandja antud juhiste, et tema töö ei ohustaks tema enda ega teiste elu ja tervist ega saastaks keskkonda;

- kohe teatama tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnavolinikule õnnetusjuhtumist või selle tekkimise ohust, tööõnnetusest või tööülesande täitmist takistavast tervisehäirest;
- täitma tööandja, töökeskkonnaspetsialisti, töötervishoiuarsti, tööinspektori ja töökeskkonnavoliniku töötervishoiu- ja tööohutusosalase korralduse
- kasutama töövahendeid ja ohtlikke kemikaale nõuetekohaselt;
- hoiduma omavoliliselt lahti ühendamast, muutmast või eemaldamast töövahenditele või ehitisele paigaldatud ohutusseadiseid ja kasutama neid nõuetekohaselt.

Töötajal on keelatud töötada alkoholi-, narkootilises või toksilises joobes või psühhotroopse aine olulise mõju all.

Töötajal on õigus:

- nõuda tööandjalt töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele vastavaid töötingimusi ning ühis- ja isikukaitsevahendeid;
- saada teavet töökeskkonna ohuteguritest, töökeskkonna riskianalüüsi tulemustest, tervisekahjustuste vältimiseks rakendatavatest abinõudest, tervisekontrolli tulemustest ja tööinspektori ettekirjutusest tööandjale;
- tõsise, ähvardava või vältimatu õnnetusohu korral peatada töö ning lahkuda oma töökohalt või ohtlikult alalt;
- keelduda tööst või peatada töö, mille täitmine seab ohtu tema või teiste isikute tervise või ei võimalda täita keskkonnaohutuse nõudeid, teatades sellest viivitamata tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnavolinikule;
- nõuda tööandjalt arsti otsuse alusel enda üleviimist ajutiselt või alaliselt teisele tööle või oma töötingimuste ajutist kergendamist;
- nõuda enda üleviimist sobivale päevasele tööle, kui ööajal töötamine on isikule arsti otsuse alusel tervise tõttu vastunäidustatud ning tööandjal on võimalik töötajat vastavale tööle üle viia;
- saada tööst põhjustatud tervisekahjustuse eest hüvitist vastavalt Vabariigi Valitsuse kehtestatud korrale;
- pöörduda töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu liikmete, töötajate usaldusisiku ja asukohajärgse tööinspektori poole, kui tema arvates tööandja poolt rakendatavad abinõud ja antud vahendid ei taga töökeskkonna ohutust.

Töötaja tervisekontroll

Töötaja tervisekontroll viiakse läbi tööajal ja tööandja kulul.

Töötaja tervisekontroll algab esmase tervisekontrolliga tööle asumise esimese kuu jooksul ning edaspidi töötervishoiuarsti näidatud ajavahemiku järel, kuid mitte harvem kui üks kord 3 aasta jooksul.

Tervisekontrolli käigus täidab töötaja tervisekontrolli kaardil tervisedeklaratsiooni osa ja kinnitab andmete õigsust allkirjaga.

Töötervishoiuarst olles tutvunud tervisekontrolli alusdokumentidega ning töökohal töötaja töökeskkonna ja töökorraldusega, määrab vajalikud terviseuuringud, kaasates vajadusel eriarste.

Töötervishoiuarst kannab terviseuuringute tulemused tervisekontrolli kaardile, annab hinnangu töötaja terviseseisundile ning teeb otsuse töökeskkonna või töökorralduse töötajale sobivuse kohta.

Töötervishoiuarst teeb töötajale teatavaks tema terviseuuringute tulemused ja tervisekontrolli otsuse.

2. ÜLDNÕUDED

- 2.1. Tööülesannet tohib asuda täitma alles siis, kui selleks on teada ohutud töövõtted. Ohutusnõuete rikkumine võib põhjustada õnnetuse.
- 2.2. Mitte kasutada tööriistu ega seadmeid, mille käsitlemist ei ole teile õpetatud.
- 2.3. Töökoht peab olema küllaldaselt valgustatud.
- 2.4. Remonditöölisena lubatakse tööle isikuid, kes on vähemalt 18 aastat vanad ja saanud vastava ettevalmistuse. Erandkorras, kokkuleppel kooli direktoriga, võib alaealine isik teha tööd juhendaja järelevalve all järgides töölepingu seadust.
- 2.5. Töövahendid, seadmed, kontrollmõõteriistad, tööriistad, käsi-tööriistad, tooted, detailid jms. peavad olema paigutatud selliselt, et oleks tagatud ohutus ja käepärasus. Tööriistad ja -vahendid tuleb paigutada põhimõtte järgi: vasakule need, mida võetakse vasaku käega, paremale need, mida võetakse parema käega. Töötaja peab hoidma oma töökoha korras ja koristama sealt ära mittevajalikud esemed, materjalid ja tootmisjätmed.
- 2.6. Ebapiisava tugevusega või ebastabiilsetest materjalidest koosnevate konstruktsioonide ja pindade kasutamine on keelatud.
- 2.7. Töökohad peavad olema hästi valgustatud, kohtvalgustuse lambid ei tohi pimestada töötaja silmi.
- 2.8. Üld- ja kohtvalgustites võib kasutada vaid sellise võimsusega lampe, millele valgustid on arvestatud.
- 2.9. Tööruum (-koht) peab kahjulike ainete olemasolul olema varustatud ventilatsioonüsteemiga, mis tagab sanitaarnormidele vastava õhuvahetuse ja kahjulike ainete eemaldamise töötsoonist.
- 2.10. Aluspind (töölaud vm.), millisel asetseb elektrivoolu all olev aparaat, peab olema voolu mittejuhtivast materjalist.
- 2.11. Elektriseadmete eksploatatsioon peab toimuma kooskõlas kehtivate elektriohutuseeskirjadega ja vastavalt kasutuseeskirjadele.
- 2.12. Töö lõpetamisel tuleb töökoha elektriseadmed vooluvõrgust välja lülitada. See nõue ei puuduta tööde tehnoloogiast lähtuvat ajutist töö katkestamist ning tehnoloogianõuete või asutuses kehtestatud korra järgi ööpäev läbi töötavaid elektriseadmeid.
- 2.13. Töötajad peavad olema kaitstud otsesest või kaudsest kokkupuutest põhjustatud elektrilöögi eest.
- 2.14. Esmased tulekustutusvahendid tuleb paigutada nähtavale ja takistustest vabale pinnale, võimalikult väljapääsu lähedale.
- 2.15. Tuletõrjevahendite asukoht tuleb märgistada tuletõrjemärkidega. Märgid peavad olema piisavalt vastupidavad ja paigaldatud vajalikesse kohtadesse.
- 2.16. Tuleb vältida töötajate tervist kahjustava tõmbetuule tekkimist.

- 2.17. Töötajate füüsilise ülekoormuse vältimiseks tuleb töömeetodid ja -vahendid valida sellised, et nende kasutamine ei põhjustaks töötajale liigset koormust, eriti siis, kui tegu on pikaajalise kasutamisega.
- 2.18. Raskuste teisaldamisel tuleb kasutada käsitsitööd kergendavaid abivahendeid.
- 2.19. Töötamiskoha maa- või põrandapind peab olema sellise suurusega, mis võimaldab töötajatele piisavalt liikumisvabadust oma töö tegemiseks, arvestades kasutatavaid materjale ja töövahendeid.
- 2.20. Pinnad ei tohi olla libedad, neis ei tohi olla ohtlikke kühme, auke ega kallakuid.
- 2.21. Redelid peavad olema piisava tugevusega ja neid tuleb korrapäraselt hooldada. Redeleid tohib kasutada ainult otstarbekohaselt.
- 2.22. Teisaldatavad tellingud tuleb kindlustada juhusliku liikumise vastu.
- 2.23. Pinnas, millele tellingud paigutatakse, peab olema tasandatud ja tambitud. Sellelt tuleb tagada sademevee ärajuhtimine.
- 2.24. Tõsteseadmeid tohib käsitseda ainult eriväljaõppe saanud töötaja.
- 2.25. Kõigil tõsteseadmetel ja lisaseadistel tuleb selgelt näidata nende maksimaalne lubatud tõstejõud.
- 2.26. Tõsteseadmeid ja nende lisaseadiseid tohib kasutada ainult otstarbekohaselt.
- 2.27. Seadmestikud, mehhanismid ja töövahendid, kaasa arvatud käsitööriistad ja elektri- või muu energia jõul töötavad töövahendid, peavad olema hoitud heas töökorras. Neid tohib kasutada ainult selleks tööks, milleks nad on konstrueeritud, ja ainult asjakohase juhendamise ja väljaõppe saanud töötaja poolt.
- 2.28. Töötaja peab tundma ohutuid töövõtteid, käesolevat juhendit ja ettevõtte töösisekorraeeskirju.
- 2.29. Töötaja on kohustatud kandma ettenähtud tööriietust ja kasutama isikukaitsevahendeid.

3. ENNE TÖÖD

- 3.1. Enne töö alustamist peab töötaja:
- riietuma ettenähtud tööriietusse, nõõpima kätised, kontrollima, et poleks lehvivaid otsi, katma juuksed peakattega ning seadma korda isikukaitsevahendid;
 - vaatama üle töökoha ja koristama sealt kõrvalised, tööd segavad asjad;
 - kontrollima vajalike tööriistade korrasolekut.
- 3.2. Kõigist avastatud puudustest tuleb kohe teatada haldusjuhile, tööd ei tohi alustada enne, kui kõik ohutu töötamise tingimused on täidetud.

4. TÖÖ AJAL

4.1. Tisleri- ja puusepatööd:

- käsisaed peavad olema teravad ja korralikult räsatud.
- saetav puit tuleb üle vaadata, metallikillud ja naelad eemaldada.
- saagimisel ei tohi sõrmi hoida saehammaste lähedal.
- saetav puit tuleb kinnitada kindlalt. Materjali saagimine põlvel ja mistahes juhuslikel esemetel on ohtlik. Läbisaagimisel tuleb saetavat otsa käega toetada.
- hõõveldamisel hoitagu hõõvliit õigesti.
- laudu ja prusse ärgu hõõveldatagu kiududele vastassuunas. Töödeldav toorik tuleb kindlalt kinnitada.

- hõõvlist ei tohi laasta välja võtta sõrmega, vaid laastuava puhastada puitkiiluga.
- haamri vars peab olema kõvast puust ja ovaalne. Haamer peab olema tugevasti otsa kiilunud. Vars peab vaba otsa poole jämenema, et haamer seisaks paremini peos.
- kontrollida, et peitli käepide oleks sile ega anna pinde. Puitkäepideme otsa tuleb lüüa metallrõngas.
- peitliga ei tohi lõigata toorikut hoidva käe suunas. Aukude, pesade ja soonte õõnestamisel peab peitlit hoidma õigesti.
- materjali puurimisel tööpingil kasutatagu kelku.
- pikamõõtmeliste esemete kokkupanekul tööpingil ja töötlemisel kasutatagu tööpingi pikendit.
- pindade lihvimisel liivapaberiga tuleb viimane kinnitada klotsile.
- töö ajal mitte tegeleda kõrvaliste asjadega.
- tööd tuleb teha selliselt, et ei oldaks ise ohustatud ja oma tegevusega ei seataks ohtu ka kaastöötajate elu ja tervist.
- tooteid tuleb virnastada nii, et oleks välistatud nende alla kukkumine ja virnade ümberminek.
- puitkonstruktsioonide ja abiseadiste (laudiste, tellingute, raketiste, piirete jne.) osade naelliidetes tuleb naelaotsad painutada ja puidusse lüüa;
- töökohtadel on keelatud puidujäätmeid laiali pilduda;
- kõrguses remonditöid tegevatel töölistel, kui puuduvad tellingud või töölavad, peavad olema kaitsevööd, julgestusköied ja kaitsekiivrid;

4.2. Maalritööd:

- kontrolli töökoha korrasolekut, korista sealt kõik tööd segav.
- tööks vajalikud värvid, lakid, lahustid jm. vii töökohale just nii palju, kui seda antud tööpäeval vaja võib minna. Kontrolli pealdiste olemasolu pakenditel ja tutvu nende ainete ohutu kasutamise juhistega.
- lakkide ja värvide ettevalmistamisel tuleb kinni pidada järgmistest ohutusnõuetest:
 - lakke ja värve tuleb valada väikepakendisse kas väljas või ventilatsiooniga varustatud ruumis isikukaitsevahendeid kasutades. Põranda võimaliku määrdumise vältimiseks valatakse lakke ja värve ääristega metallalustel;
 - töödel, kus tarvitatakse lakke ja värve suures koguses, tuleb neid segada ja teisaldada mehhaniseeritult;
 - on keelatud laadida lakke ja värve ettevalmistusmasinatesse, kui need töötavad;
 - värvid ja lakid tuleb töökohale toimetada kasutamiselvalmina.
- tundmatu koostisega värve ja lahusteid ei tohi kasutada. Kasutatavatel värvidel peab olema taaral valmistajatehase märgistus ja kasutataval värvipartiil valmistajatehase poolt informatsioon värvmaterjali kahjulikkusest (ohutuskaart).
- üksteisega reageerivaid värvaineid tuleb hoida lahus.
- värve, lakke, lahusteid tuleb hoida hermeetiliselt suletavas taaras.
- viimistletavates ruumides kasutatavad tööriistad ja rakised peavad olema materjalidest, mis löömisel ei anna sädemeid.
- viimistlusmaterjalide töösegusid ei tohi ladustada töökohtadel. Materjalide ja nende komponentide alt vabanenud taara tuleb pärast tühendamist kohe eemaldada.
- diklooretaani ja metanooli sisaldavate värvikandjate ja lahustit ega värvimisel tohib kasutada ainult pintsli.
- nitrovärvide ja lakkidega samuti teiste aurustuvate orgaaniliste värvikandjatega viimistlemisel tuleb eriti rangelt kinni pidada tuleohutuseeskirjadest, sest antud materjalid on kergestisüttivad ja nende aurude õhusegud on plahvatusohtlikud.

- tuleohtlike ainetega töötades tuleb rangelt täita vajalikke ettevaatusabinõusid;
- tööd kergesti lenduvate värvidega teostada hästiventileeritud ruumis.
- jälgige, et värnitsa keetmisel ei sattuks sellesse vett. See võib põhjustada vahu tekkimist ja tulise värnitsa väljapritsimist.
- põrandate ja värvimisseadmete saastumise vältimiseks tuleb värvaineid kallata ühest nõust teise vähemalt 50 mm kõrguste äärtega metallist aluspannikohal. Värvide ja lahustite segamisel tuleb kanda respiraatorit ja kaitseprille.
- maalritööriistade (pahtlilabidate, pintslite, nugade) käepidemed tuleb iga päev pärast töö lõpetamist puhastada lahustiga. Voolikud ja pihustid puhastada ning pesta puhtaks laki- ja värvijääkidest, rakendades seejuures ettevaatusabinõusid.
- jälgige, et tööriistade käepidemed oleksid korras ja et neil ei oleks lohke ning Ära taotud viltusi ääri.
- on keelatud hoida kergestisüttivaid vedelikke lahtises taaras, jätta ööseks ruumi värvainetega (lakid, lahustid jms.) saastunud pühkematerjali.
- põrandale sattunud värv või lahusti tuleb kohe sealt koristada, kasutades kuiva liiva või saepuru, ning ruumist välja viia. Pühkelapid, kaltsud ja vatt tuleb pärast tarvitamist koguda kaanega metallkasti ja iga vahetuse lõpul viia ruumist välja selleks ettenähtud kohta.
- kui värvitakse küttekehasid ja keskküttetorusid ajal, millal need töötavad, tuleb vingu ärahoidmiseks ruumi tuulutada;
- tulekahju või plahvatuse vältimiseks ruumides, kus töötatakse tuleohtlike materjalidega, asetage ustele hoiatavad sildid, et keegi ei siseneks lahtise tule või suitsuga.
- kui tuleb töötada pihustiga:
 - enne pihustiga värvimise alustamist tuleb kontrollida voolikute, värvipaagi, värvipihusti, manomeetri, kaitseklapi, üksikkaitse-vahendite ja ventilatsiooni korrasolekut, kanalite puhtust ja kõigi osade koostööd.
 - pneumaatiliste värvimisseadmete voolikuid võib lahutada alles pärast suruõhu juurdevoolu katkemist.
 - värvimisseadme õhuvoolikud peavad olema tugevasti ühendatud, et õhusurve neid lahti ei rebiks. Keelatud on survevoolikutel kasutada isevalmistatud traatklambreid.
 - töö ajal tuleb perioodiliselt jälgida manomeetri näitu. Rõhku survepaagis ei tohi tõsta üle tööõhu.
 - ärge kasutage püstolit, mis laseb pihustist liiga palju värvi välja.
- kui püstoli töös on tõrkeid katkestage töö ja peske püstol puhtaks või viige see remonti.
 - vertikaalpindade katmisel tuleb pihustit hoida risti värvitava pinnaga ja nii, et pihusti kaugus värvitavast pinnast oleks vastavuses pihusti valmistajatehase poolt antud kaugusega ning oleks välistatud liigse värviudu teke.
 - pihustamisega värvimiseks ei tohi kasutada pliidi, kaadmiumi jt. kahjulikke värvaineid sisaldavaid emaile, värve, krunte ja teisi materjale. Kohapeal valmistatavate lakk- ja värvmaterjalidest viimistlussegude retseptuurid tuleb kooskõlastada Tervisekaitsetalituse ja teiste asjaomaste järelevalveorganitega
 - kui suruõhuga värvides kasutatakse lenduvaid aine moodustavaid materjale, tuleb rakendada erilised ettevaatusabinõud nende aurude isesüttimise või plahvatamise vastu;
 - kinnistes ruumides on lubatud suruõhuaparaatidega ning kahjulikke lenduvaid aineid sisaldavate kiirestikuivavate lakkide ja värvidega töötada ainult siis, kui on läbitõmbetuulutus ja töölisel kannavad respiraatoreid ja kaitseprille;
 - värvipritse ning muid pneumaatilisi värvimisaparaate ja voolikuid tuleb enne teimida ja proovida hüdraulilise rõhuga, mis ületab tööõhu 1,5-kordselt;
 - kui leitakse värvipritside ja teiste pneumaatiliste aparaatide rikkeid, pole töö nendega lubatud;

- välimisi maalritöid tuleb teha tellingutelt, ripptöölavadelt, töölavadelt. Selleks otstarbeks on keelatud kasutada redeleid, aknalaudu, juhuslikke tugesid jm.;
- kui krunditakse ohtlikke lenduvaid aure sisaldavat materjali pihustades, tuleb rakendada abinõud nende aurude süttimise või plahvatamise vastu ning kasutada respiraatoreid;
- vesivärvisegudega värvides lülitatakse elektrijuhtmestik vooluvõrgust välja;
- plahvatus- ja tuleohtlike ainete hoidmise metalltaarat tohib sulgeda ainult selleks otstarbeks ettenähtud korkidega ning avada sädet mittetekitavate tööriistadega;
- aknaavade täidiste välispindu tohib aknalaudadelt värvida ainult sel tingimusel, et töölisel on kaitsevöö ja julgestusköis, mis on kinnitatud hoone tugevate elementide külge;

4.3. Isolatsiooni- ja katusetööd:

- Kui töötamise või liikumise ajal on kukkumisoht, peab suurema kui 2-meetrise kukkumiskõrguse puhul rakendama ohutusabinõusid nagu kaitsepiirded, ohutusvõrgud jt analoogsed kaitsevahendid. Kui töö laadi tõttu on nende kasutamine võimatu, tuleb ohutuse tagamiseks anda töötajale ohutusvöö või -rakmed ning kinnitada need ohutustrosside või -kõitega või kasutada teisi julgestusmeetodeid.
- Lisaks peab ohutusabinõusid rakendama ka väiksema kukkumiskõrguse puhul, kui töö laadi tõttu on eriline kukkumisoht või eriohuga seotud pinnale kukkumise oht. Kukkumise vältimiseks paigaldatud kaitsepiirdel peab olema vähemalt ühe meetri kõrgusel paiknev käsipuu, jalapiire ja nende vahel 0,5 m kõrgusel asetsev vahepiire. Vahepiiret võib asendada ka otstarbekohaste plaatide või võrkudega. Kaitsepiirded tuleb paigaldada selliste töölavade või käiguteede vabadele külgedele, kus kukkumiskõrgus on vähemalt 2 m. Tellingutel peavad olema kaitsepiirded, kui kukkumiskõrgus on vähemalt 2 m.
- Kui katuse kalle on alla 15° ning katuseräästas kõrgem kui 3,5 m maapinnast, tuleb kukkumise vältimiseks kinnitada katuse serva külge kolme põikpuuga varustatud kaitsepiire. Kui tööd tehakse heades ilmastikutingimustes ning katusepind on libisemiskindel, tuleb kaitsepiire paigaldada juhul, kui räästa kõrgus ületab 5 m.
- Kui katuse kalle on 34° või suurem, tuleb lisaks lõikes 5 nimetatud abinõudele paigaldada täiendav kaitsepiire või ohutusvõrk mitte kaugemale kui 5 m tööpiirkonnast.
- Kui katuse kalle on suurem kui 60°, tuleb rakendada abinõusid arvestusega, et täiendava kaitsepiirde või ohutusvõrgu kaugus töötajast ei ületa 2 m.
- Kui katusetöö on lühiajaline ja töötaja julgestatakse ankurdatud ohutusvöö või -rakmetega, ei ole muude kaitseabinõude rakendamine vajalik.
- Katusele piirete, ohutusvõrkude jt kaitsevahendite paigaldamine ja nende eemaldamine katuselt peab olema töötajale ohutu.
- katusekatte remontimiseks lubatakse katusele minna alles pärast sarikate ja roovitise korrasoleku kontrollimist;
- enne katusekatte remontimise algust tuleb kontrollida rinnatise seisukorda ja kui see on lagunenu rakendada abinõusid selle toetamiseks;
- korstnapäid tuleb katta ja ventilatsioonišahtide otsakatteid paigaldada roovitisele pandud rõhtsalt laudiselt. Redelite kasutamine on keelatud. Kui korstnapäed ja ventilatsioonišahtid on üle 1,5 m kõrged, kaetakse neid stabiilsetelt töölavadelt. Töölised kannavad sel juhul kaitsevöösid ja julgestusköisi;
- katusele tuleb tükkmaterjale ladustada ja neid vajaduse korral kinnitada nii, et nad kallet mööda ei saaks libiseda ja et tuul ei saaks neid maha puhuda;
- karniise ja rinnatise kaetakse ning vihmaveetorude lehtreid paigaldatakse ja vahetatakse tellingutelt, ripptöölavadelt või teisaldatavalt tõstukitelt;

4.4. Klaasimistööd:

- klaasi tohib vedada ja kanda ainult kastides püstasendis. Üksikuid klaase on keelatud kanda, isegi lühikese vahemaa taha, paljakäsi;
- kõrgemal kui esimesel korrusel tuleb aknaid klaasida ja klaase vahetada hingedelt Maha võetud raamidelt;
- klaasija jalgade all peab olema puitrest;
- klaasi lõikamiseks tuleb paigutada spetsiaalne juhtliistudega töölaud; klaasija peab kandma sõrmekaitseid;
- klaasitud katuseid ja laternaid tuleb remontida tugevasti kinnitatud treppidelt, käsipuuga laustöölavadel või katusele ja raamidele paigutatud laudistelt;
- aknaraamide klaasimisel on keelatud kasutada redeleid;

4.5. Vihmaveetorude, akna veelaudade ning fassaadide eenduvate osade katete asendamine:

- vihmaveetorusid, akende veelaudu ning fassaadide eenduvate osade katteid asendatakse tellingutelt, ripptöölavadel ja teisaldatavatel tõstukitel;
- ripptöölavad ja liikuvate tõstukite tööplatvormid peavad olema asendis, mis võimaldab kõiki töid teha töökoha piires;
- fassaadidel, ripptöölavadel või teisaldatavatel tõstukitel töötades tuleb inimeste viibimiseks ja sõidukite läbisõiduks ohtlik tsoon piirestada;
- ööpäeva pimedal ajal on keelatud hoonete fassaadidel töötada ripptöölavadel ja liikurtõstukitel;
- hoonete fassaadidel on keelatud igasuguste remonditööde tegemine aknaavades, rõdudel ja eenduvatel osadel viibides;
- fassaaditöörinde piires olevad elektervalgustusvõrkude sisestused tuleb demonteerida, katta puitrenniga või pingestustada;
- kõik ripptöölavadel ja teisaldatavatel tõstukitel töötajad peavad kasutama kaitsevöösid, mis on haagitud ploki või tõsteplatvormi taha kinnitatud julgestustrossi külge.

4.6. Lukksepatööd:

Tuleb jälgida, et:

- kruustangide spindlivint ei tohi olla kulunud ega loksuda; haardepakid ei tohi olla kulunud ega loksuda ja peavad sulgema ühtlaselt;
- haamri põhi peab olema mõlkideta ja kergelt kumer ning mitte kiivas. Haamer peab varre otsas istuma kindlalt, loksumata ja nihkumata. Haamri vars peab olema sile, ovaalse ristlõikega ja vähe jämedam vaba otsa poolt;
- meisel, ristmeisel, torn- ja auguraud peavad olema vähemalt 150 mm pikad. Meisli ja ristmeisli lamedaks löödud ots peab olema 60-70 mm pikk ning meisli lõiketera peab olema sirge või vähe kumera kujuga. Pole lubatud tööd teha niisuguste instrumentidega, millistel on pärad kaisalisteks taotud või milliste sabad on karastatud;
- viilidel ja kaabitsatel peavad olema hästi kinnitatud ja võruga varustatud puust pead. On keelatud ühe viili pead kasutada teise juures, eriti kui on tegemist väikese viiliga, milline mahub pea auku vaid pooleldi;
- mutrivõtmed peavad oma mõõtudel vastama täpselt poltide ja mutrite mõõtudele, nad ei tohi olla kokku taotud ega ära kangutatud;
- elektrilistel instrumentidel peab olema maandusjuhe. Viimase kinnitus kere külge ei tohi logiseda;
- puuri lõikeservad peavad olema teritatud ühtlaselt; silindriliste puuride saba ei tohi olla koonuses ega omada sügavaid kriimustusi, nad ei tohi olla kõverad ega padrunis

loperdada (visata);

- rauasaelehed peavad olema pragudeta ja murdunud hammasteta ning olema küllaldaselt pingutatud käsisaeraami vahele;
- suruõhuinstrumentide voolikute kinnitusklambrid peavad olema siledad ilma teravikkudeta. Ajami otsa kinnitatud instrument peab seal istuma jäigalt. Voolikutest peab olema vesi välja puhutud.
- metallide raiumisel kasutage kaitseprille
- kontrollida, et rihtimisplaat, alas ja teised rasked abinõud püsiksid kindlalt alusel.
- tööriista hoida selleks ettenähtud kohas

4.7 Elektrikäsitööriistade ohutu kasutamine - vt. ohutusjuhend nr. 18

4.8 Redelitel töötamine - vt. ohutusjuhend nr. 17

4.9 Raskuste käsitsi teisaldamine – vt. ohutusjuhend nr. 16

5. PÄRAST TÖÖD

5.1. Korrastada töökoht, kasutusel olnud tööriistad ja rakised panna neile ettenähtud kohtadesse.

5.2. Lülitada välja kõik elektritarbijad, valgustus jne.

5.3. Tööriided ja isikukaitsevahendid jätta selleks ettenähtud kohtadesse (kappi).

6. ERGONOMIA

Ülekoormushaiguse põhjuseks võivad olla töö ebaratsionaalne organiseerimine, pikaajaline viibimine sundasendis, üksikute lihasrühmade pidev staatiline pinge, korduvad samalaadsed kiired liigutused, äkilised tööritmi muutused, ebaõiged töövõtted, vead raskuste käsitsi teisaldamisel, pisitraumad ja liigväsimus.

Soovitusi õigeteks tööasenditeks:

Pea ja kaela piirkond

Tüüpilised vead:

pea sage pööramine või pikaajaline hoidmine ette- või tahakallutatud asendis.

Soovitav tööasend:

hoida pead võimalikult keskasendis, vältida sagedasi pöördeid ja äärmuslikke asendeid.

Tüüpilised vead:

töötamine asendis, kus õlad on kõrgendatud või õlavarred tõstetud (üle 30 cm), kiired korduvad õlavarre liigutused, küünarvarre tugevad pöörded sisse- või väljapoole, töötamine kätega randmete piirasendis – ülemäära sirutatud või painutatud, käsi on pideva pinge all, hoides käes detaili või tööriista.

Soovitav tööasend:

hoida õlavarred kehale võimalikult lähedal, vältida ülemäärast painutust ja sirutust randmeliigeses.

Selg

Tüüpilised vead:

töötamine kummargil sundasendis, korduv ülekeha pööramine, raskete esemete tõstmine ebaõigete võtetega.

Soovitav tööasend:

hoida selg võimalikult sirge nii seistes kui ka istudes, lühendada sundasendis viibimise aega, vaheldada seismist istumisega ja vastupidi. Teha erinevaid töid vaheldumisi.

Töökõrgus on väga tähtis tegur. Kui see on ebaõigesti valitud, siis keha väsib väga kiiresti. Töökõrgus peab olema selline, et tööd saaks teha ilma selga painutamata ja õlgu õiges ja pingutamata asendis hoides.

Tööd tuleks teha käte loomuliku asendi juures, nii lähedal kehale kui võimalik.

Väsimus on ülepinge tunnus. Ülepinges olevaid lihaseid tuleb lasta taastuda, muutes tööliigutusi. Ükski tööasend või –liigutus ei ole soovitatav pikaajaliselt, neid tuleb vaheldada. Vaheldust saavutatakse erinevate tööoperatsioonide või seismise ning istumise vaheldumisega. Tööoperatsioone tehtagu erinevate tööliigutustega, mis võimaldab lihaste koormust ühtlustada.

Ülepingutuste vältimise seisukohast tuleb sagedasi lühemaid pause eelistada harvadele pikkaegadele pausidele. Pikad puhkepausid on vajalikud siis, kui töötatakse külmades või kuumades mikroklimaatilistes tingimustes.

7. NÕUDED AVARIIOLOKORRAS

7.1. Kui on tekkinud avarii või õnnetusjuhtum, tuleb töö viivitamatult katkestada. Igast tööõnnetusest või avariist peab töötaja või pealtnägija viivitamatult teatama tööloigu juhatajale või tööandjale.

7.2. Õnnetusjuhtumi puhul tuleb kannatanule anda esmaabi, vajaduse korral kutsuda kiirabi või toimetada kannatanu lähimasse tervishoiuasutusse.

7.3. Töötaja peab oskama anda esmaabi.

7.4. Elektritrauma puhul tuleb katkestada vool ja eemaldada kannatanu vooluringist.

Kui voolu pole võimalik kohe katkestada, tuleb kannatanu vabastada vooluringist isoleerivat eset (kuiv riie, kuiv nõör, kuiv puitese) kasutades, ennast ohtu seadmata.

7.5. Kuni juhtunu uurijate kohalejõudmiseni tuleb õnnetuskohal säilitada juhtumi toimumise olukord, kui see ei kutsu esile täiendavaid ohtusid.

7.6. Tulekahju avastanud töötaja on kohustatud:

- viivitamatult teatama häirekeskusele või lähimale tuletõrje- ja päästekomandole kus tulekahju on puhkenud, mis põleb, nimetama oma perekonnanime, telefoni numbrit millelt te räägite ja andma vajadusel muud informatsiooni;
- hoiatama ohtu sattunuid, rakendama abinõusid inimeste ohutuse tagamiseks ning nende väljaviimiseks tulekahju kohalt;
- võimaluse korral asuma tuld kustutama esmaste tulekustutusvahenditega;
- kui on süttinud kuvar, siis selle kustutamiseks ei tohi kasutada vett sest see võib vooluvõrku lülitatud kuvari puhul põhjustada elektritrauma. Selleks võib kasutada pulber- või süsihappekustutit;

7.7. Tulekustutus- ja päästemeeskonna saabumisel tuleb selle juhile teatada:

- tulekahju tekkekoht ja ulatus;
- võimalik oht inimestele;

- muud tulekahjuga kaasnedavad ohud (plahvatused, mürkkemikaalid jms.).

8. ESMAABI

Iga töötaja peab enne tööle asumist olema tutvunud esmaabi andmise juhendiga.

Kõige olulisem on tegutseda rahulikult ja läbimõeldult.:

- püüda välja selgitada kannatanu seisukord
- raske tööõnnetuse puhul helistada koheselt hädaabinumbril **112**;
- olemasolevate võimaluste piires anda kannatanule abi,
- vajadusel seisata ohtlikud seadmed, välja lülitada elektrivool jne.

Juhul kui töötajal ei ole piisavalt teadmisi esmaabi andmises, siis oodata kuni saabub selleks väljaõpetatud töötaja või kiirabi.

NB! Ebaõigete esmaabi võtete kasutamine võib kannatanu seisundit veelgi raskendada.